

KADIN RUH SAĞLIĞI ÇALIŞTAYI – 1

“Sorumluluk Al, Güçlü Kal, Şiddeti Önle”

21 EKİM 2022

Psikiyatri Hemşireleri Derneği Kadın Ruh Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu tarafından 21 Ekim 2022 tarihinde, çevrimiçi ortamda, “Sorumluluk al, güçlü kal, şiddeti önle” sloganı ile “Kadın Ruh Sağlığı Çalıştayı-1” düzenlenmiştir. Çalıştay 362 katılımcı ile yürütülmüştür. Psikiyatri Hemşireleri Derneği Kadın Ruh Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir Barosu Kadın Hakları ve Hukuk Araştırmaları Merkezi, İzmir Emniyet Asayiş Şube Müdürlüğü ve İzmir Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü Kadın Hizmetleri Birimi temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen multidisipliner bir panelin ardından grup çalışmaları yürütülmüştür. Gruplarda kadına yönelik şiddeti tanılama, sevk ve sağlık bakımı, kadını ve aileyi güçlendirme ve kurumların rolü ve yasal düzenlemeler alt temaları tartışılmıştır. Ülkemizin ve dünyanın önemli bir toplum ruh sağlığı sorununa farkındalık sağlayıp, konu ile ilişkili birçok kurum ve kuruluş ile birlikte, sürdürülebilir ve gerçekçi çözüm önerileri sunulduğuna inanmaktayız. Farklı kurum ve kuruluşlardan, meslek gruplarından, sivil toplum örgütlerinden temsilcilerin, klinisyenlerin ve akademisyenlerin güç birliği ile farklı bakış açılarıyla soruna yönelik yeni ufuklar açtığını düşünmekteyiz. Gruplarda incelenen konular ve çözüm önerileri raporda sunulmuştur.

Çalıştay sonuç raporuna göre, kadına yönelik her türlü ayrımcılık ve şiddet ile mücadelede;

- Sağlık çalışanlarının kadına yönelik şiddeti tanılama, sevk ve bakım ile ilgili farkındalık ve bilgi düzeylerini artıracak düzenli eğitimlerin verilmesi
- Özellikle birinci basamak sağlık hizmetlerinde ve acil servislerde çalışan sağlık profesyonellerinin şiddeti tanılama, sevk ve bakımla ilgili kullanabileceği algoritmaların oluşturulması
- Hastanelerde ve birinci basamak sağlık hizmetlerinde kadının kendini fiziksel ve duygusal olarak güvende hissedeceği görüşme odalarının olması
- Birinci basamak sağlık hizmetlerinde ev ziyaretlerinde şiddet açısından da gözlem ve değerlendirme yapılması
- Aile Sağlığı Merkezleri ve Toplum Sağlığı Merkezleri'nin hizmet verdikleri bölgelerin kadına yönelik şiddet riski açısından değerlendirilmesi,
- Problem çözme becerileri, girişkenlik gibi konular üzerine toplum ruh sağlığı alanında koruyucu hizmetlerin artırılması ve şiddet ile ilgili tarama çalışmalarının yapılması
- Şiddet mağduru ya da faili ile çalışan sağlık personelinin duygusal olarak destekleyecek sistemlerin oluşturulması
- Şiddeti tanılama ve değerlendirme amacıyla kullanılması önerilen var olan psikososyal birimlerin yapısal olarak iyileştirilmesi
- Şiddet mağdurlarıyla çalışan uzman hemşire grubu oluşturulması

Kadın Ruh Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu

- Hemşireliğin savunucu ve işbirlikçi rollerinin öne çıkarılması
- Toplumsal cinsiyet, sağlıklı yakın ilişkilerle ilgili derslerin ilköğretim dönemlerinden itibaren verilmesi
- Üniversite öğrencilerinin kadına yönelik şiddet ile ilgili bilgilendirilmesi
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede rol alacak meslek adaylarının mesleki eğitim sürecinde konu ile ilgili farkındalıklarının sağlanması
- Kadının eğitim seviyesinin yükseltilmesi
- Toplum liderleri aracılığı ile toplumun konu ile ilgili bilgilendirilmesi
- STK'ların bir manifesto yayımlamaları
- "Şiddete HAYIR!" kampının düzenlenmesi ve kamuoyu ile paylaşılması
- Sağlıklı aile içi ilişkilere, rollere ilişkin kadınların ve erkeklerin bilgi ve becerilerini geliştirecek projelerin oluşturulması,
- Şiddet davranışlarına ilişkin kadınların bilgi düzeylerinin artırılması,
- Şiddete uğradıklarında yardım alabilecekleri kişi, kurum ve kuruluşlarla ilgili kadınların bilgilerinin artırılması
- Daha önce çözüm bulabilmiş kadınların birbirini destekleyecek sistemlerin oluşturulması,
- Kadının korku ve kaygısının hafifletilmesi, bireysel olarak güvenlerinin desteklenmesi, eğitimler planlanması (*iletişim becerilerinde atılganlık girişkenlik eğitimi, duyguyu ifade ve yönetimi eğitimi, girişimcilik eğitimleri vb.*)
- Kadının istihdamının sağlanması için desteklenmesi
- Kadına yönelik şiddet ile mücadelede önemli üç anahtar kavram doğrultusunda hareket edilmesi: İstikrar (Çevresel destek, cezaların istikrarı), güven (kurumlara güven) ve umut güçlendirilmesi, cesaretlendirilmeli
- Eğitimlerin davranışa dönüştürülmesi
- Eğitim kurumlarında psikolojik danışmanlık ve rehberlik ile ilgilenen eğitimcilerin konuya ilişkin farkındalığının artması, öğrencilere davranışları, sınırlarını ve kendini koruma, yardım alma davranışlarına yönelik eğitimler verilmesi
- Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlara şiddet davranışları, sınırlarını ve kendini koruma, yardım alma davranışlarına yönelik eğitimler verilmesi
- Medyanın desteğinin alınması
- Medyanın şiddeti ve perdeli şiddeti sergilemesinin önüne geçilmesi, denetimin artırılması
- Medyanın kadına yönelik şiddeti normalize eden ya da meşrulaştıran diline yönelik bildirimlerine duyarsız kalınmaması ve tepki gösterilmesi
- Kadın girişimciler gibi güçlü kadın rol modellerinin hayatlarının haber yapılması
- Kadın ve şiddet ilişkisini stigma haline getirmemek için çalışmaların yapılması
- Z kuşağının bilincinden faydalanarak sosyal medya hesaplarından büyük kitlelere ulaşabilen kişilerle (influencerlar vb.) ortak projeler yapılması
- Şiddet ile ilgili çalışan kurumlar arası iş birliğinin sağlanması
- Emniyet mensupları için bir ön bildirim oluşturulması
- Kadına yönelik şiddet ile mücadele konusunda çalışan kamu birimleri arasında (*örneğin; hastaneler ile ŞÖNİM vb.*) iş birliğini sağlayacak birimlerin oluşturulması



Kadın Ruh Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı eliyle STKların, diğer kurumların dahil edildiği tüm toplumu ve kapsayan (anne karnından itibaren) projeler olması
- Sosyal medya algoritmasının koruyucu özelliğinin oluşmasını sağlayarak bilişim hizmetlerinden faydalanmak (*denetleme, yardım sağlama, şiddet kelimesi ile adlandırmadan iyileştirici güç sağlamak*)
- Politikalar oluşturulurken sağlık ve bilim dünyasından, alanda çalışan kişilerden oluşan multidisipliner ekiplerden görüşlerin alınma
- Yalnızca ceza değil önleme ve destekleme politikalarının da gelişmesi
- İyileştirmeler yapılması ve yapılan iyileştirmelerin sürdürülebilirliği için kadına yönelik şiddet konusunda yapılan bilimsel etkinlik ve toplantı sonuç raporlarının ilgili mercilere sunulması

yönünde fikir birliği olduğu belirlenmiştir.

Çalıştay Başkanları

Prof. Dr. Leyla Baysan Arabacı

Prof. Dr. Meral Kelleci

Prof. Dr. Fatma Öz